

Taal in Zicht: Kinderen met TOS volgen

Presentatie door:

Angela Stevens (NSDSK) & Liza van den Bulk (Auris)

Organisaties:

Kinderen met TOS volgen in hun ontwikkeling

(Taal)ontwikkeling volgen *tijdens behandeling* m.b.v.
monitor BergOp

Onderzoeksproject voor volgen (taal)ontwikkeling *ná*
behandeling

Kinderen met TOS volgen in hun ontwikkeling

Een TOS heeft niet alleen gevolgen voor de taalontwikkeling:

Sociaal-
emotionele
ontwikkeling

Cognitieve
ontwikkeling

Maatschappelijk
functioneren

Kinderen/jongeren met TOS voelen zich vaker buitengesloten, gefrustreerd en overvraagd (Isarin 2012, Weerdenburg et al., 2013).

Kinderen met TOS volgen in hun ontwikkeling

Waarom.....

Ontwikkelt het ene kind met TOS zich wel optimaal en het andere kind niet of minder?

Wat zijn succesfactoren?

Wat zijn belemmerende factoren?

Meer inzicht in effecten van interventies op de **lange** termijn

Project Taal in Zicht?

Organisaties:

Wat is project Taal in Zicht?

Participanten

Kinderen die een TOS-behandelgroep van een van de organisaties hebben bezocht.

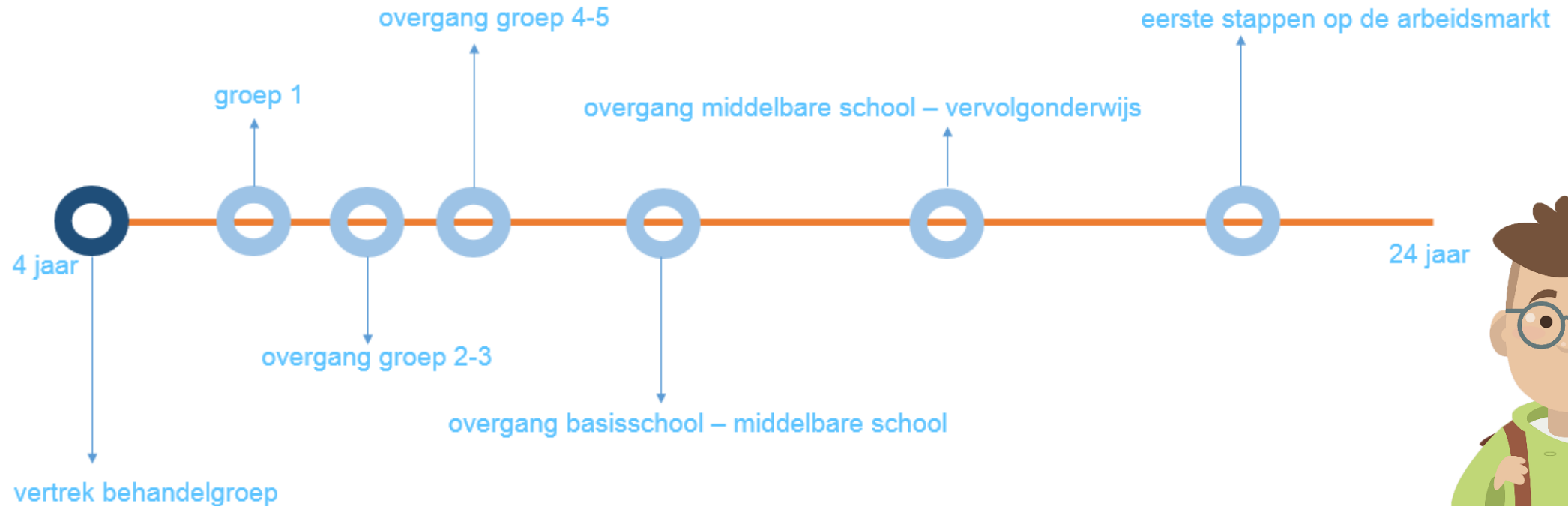
Op dit moment 381 kinderen

Doel: 500 kinderen

Auris	102
NSDSK	106
Kentalis	128
Pento	33
Adelante	12
Totaal	381

Hoe ziet het project er uit?

Dataverzameling

Digitaal: Online platform

Toekomst: Huisbezoek

- Taal
- Lezen
- Rekenen

Het eerste meetmoment (1)

Onderzoeksvragen:

1. Hoe functioneren de kinderen als ze een half jaar van de groep af zijn?
Taalontwikkeling, welbevinden en schoolse vaardigheden
2. Naar welk soort onderwijs gaan de kinderen en in hoeverre volgen ouders het uitstroomadvies van de behandelaar op?
3. Welke kindfactoren en therapiekenmerken tijdens de behandelperiode zijn voorspellers voor het functioneren?

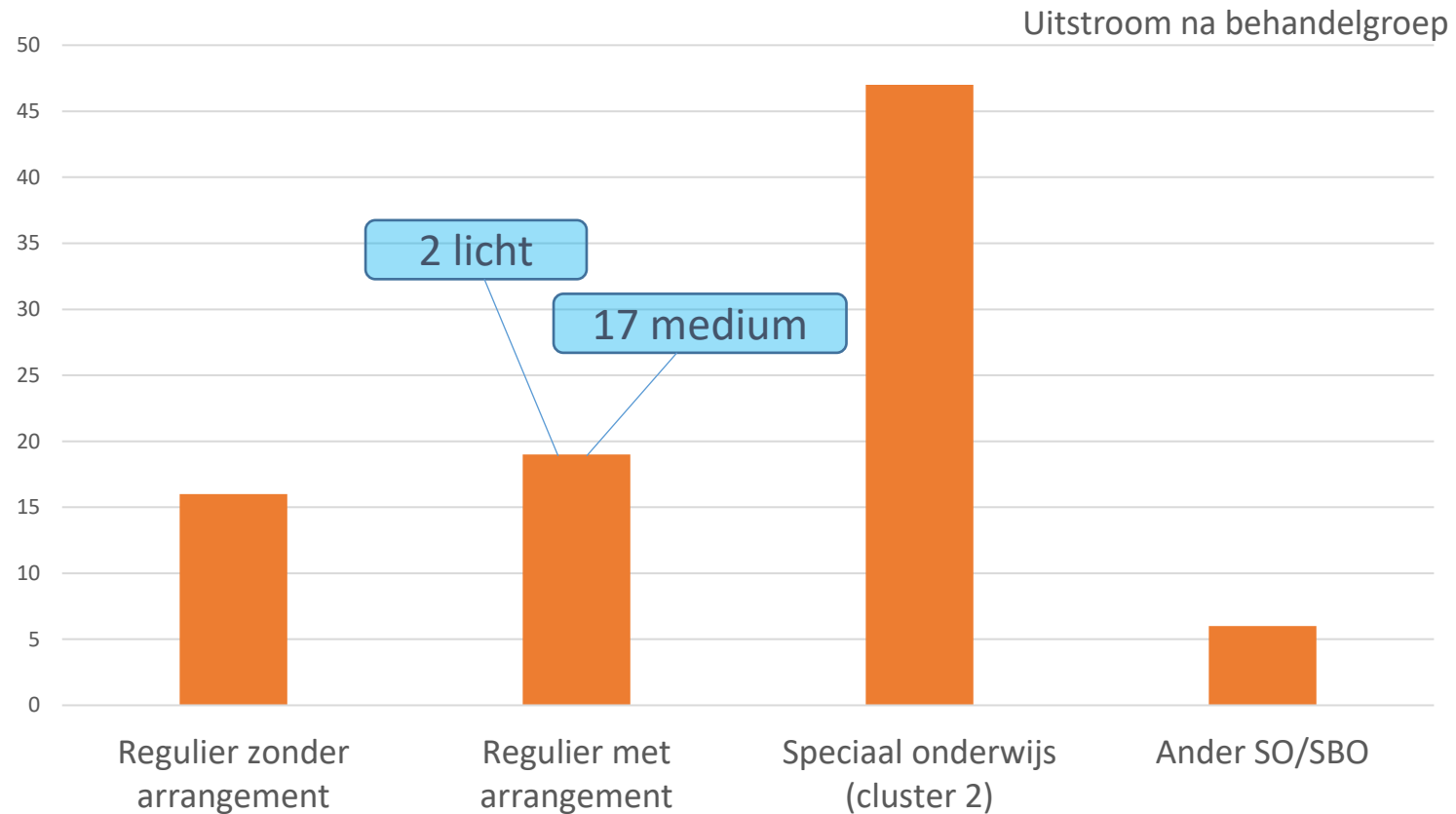

Het eerste meetmoment (2)

Tijdspad	Wat?	Wie?
Aanvang	Welkomstmail	Ouders
Aanvang	Vragenlijst Uitstroomadvies na behandelgroep	Behandelcoördinator
3 maanden	Vragenlijst Uitstroom na Behandelgroep	Ouders
6 maanden	Vragenlijsten - <i>Achtergrondgegevens</i> - <i>Sociaal-emotioneel (SDQ)</i> - <i>Kwaliteit van Leven (KINDL-R)</i> - <i>Verstaanbaarheid (ICS)</i> - <i>Communicatieve participatie (VAS-schalen)</i>	Ouders
9 maanden	Schoolresultaten	Leerkracht / IB'er
9 en 12 maanden	Update / nieuwsbrief	Ouders

Naar welk onderwijstype stromen de kinderen uit?

N = 88

In hoeverre volgen ouders het uitstroomadvies op?

		Werkelijke uitstroom			
		Regulier basisonderwijs	Regulier basisonderwijs met arrangement	Cluster 2	Ander SO/SBO
Uitstroom-advies	Regulier basisonderwijs	14	1	0	0
	Regulier basisonderwijs met arrangement	2	15	1	0
	Cluster 2	0	3	43	0
	Ander SO/SBO	0	0	3	6

Taalvaardigheid

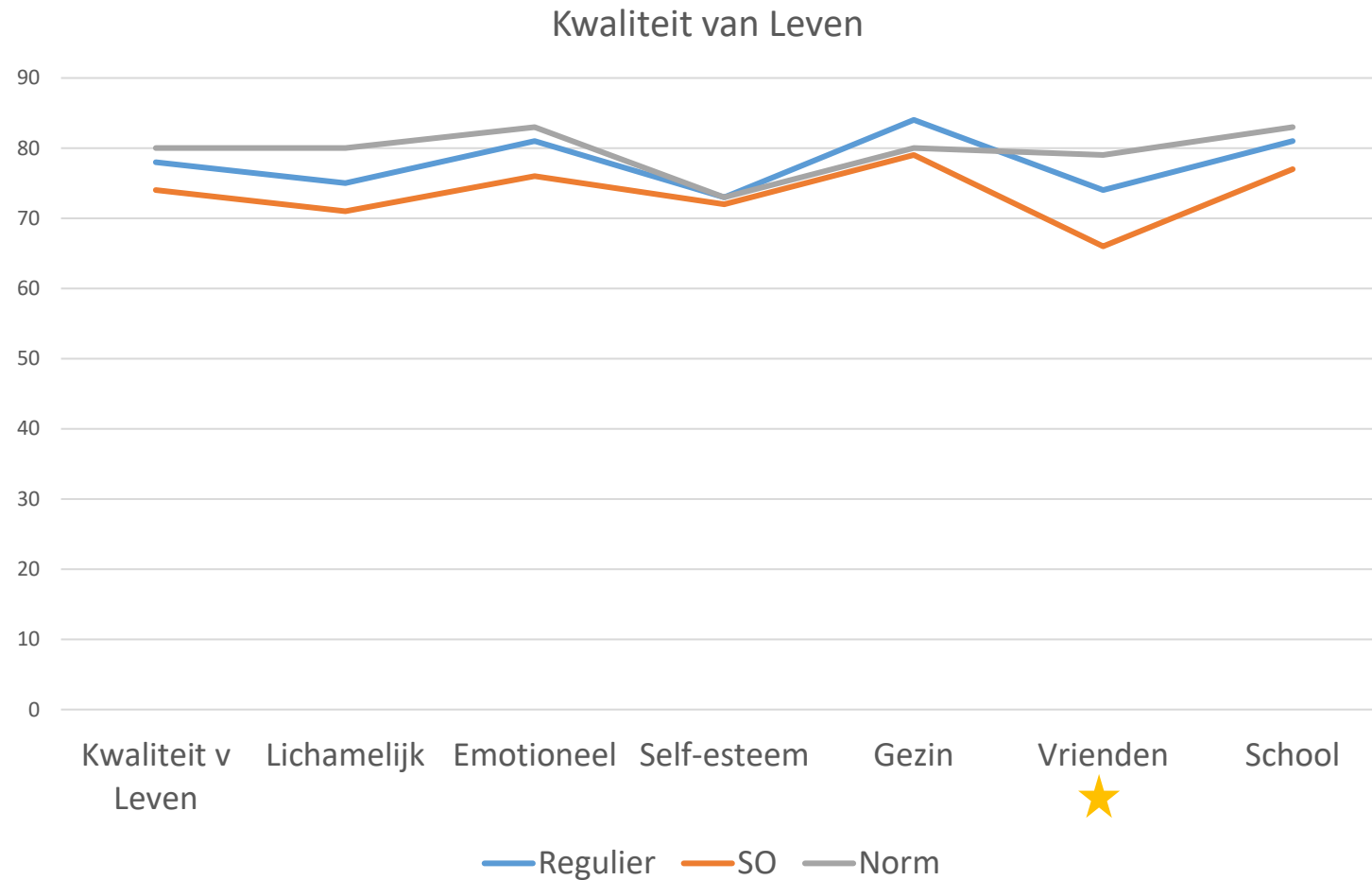
N = 35

N = 53

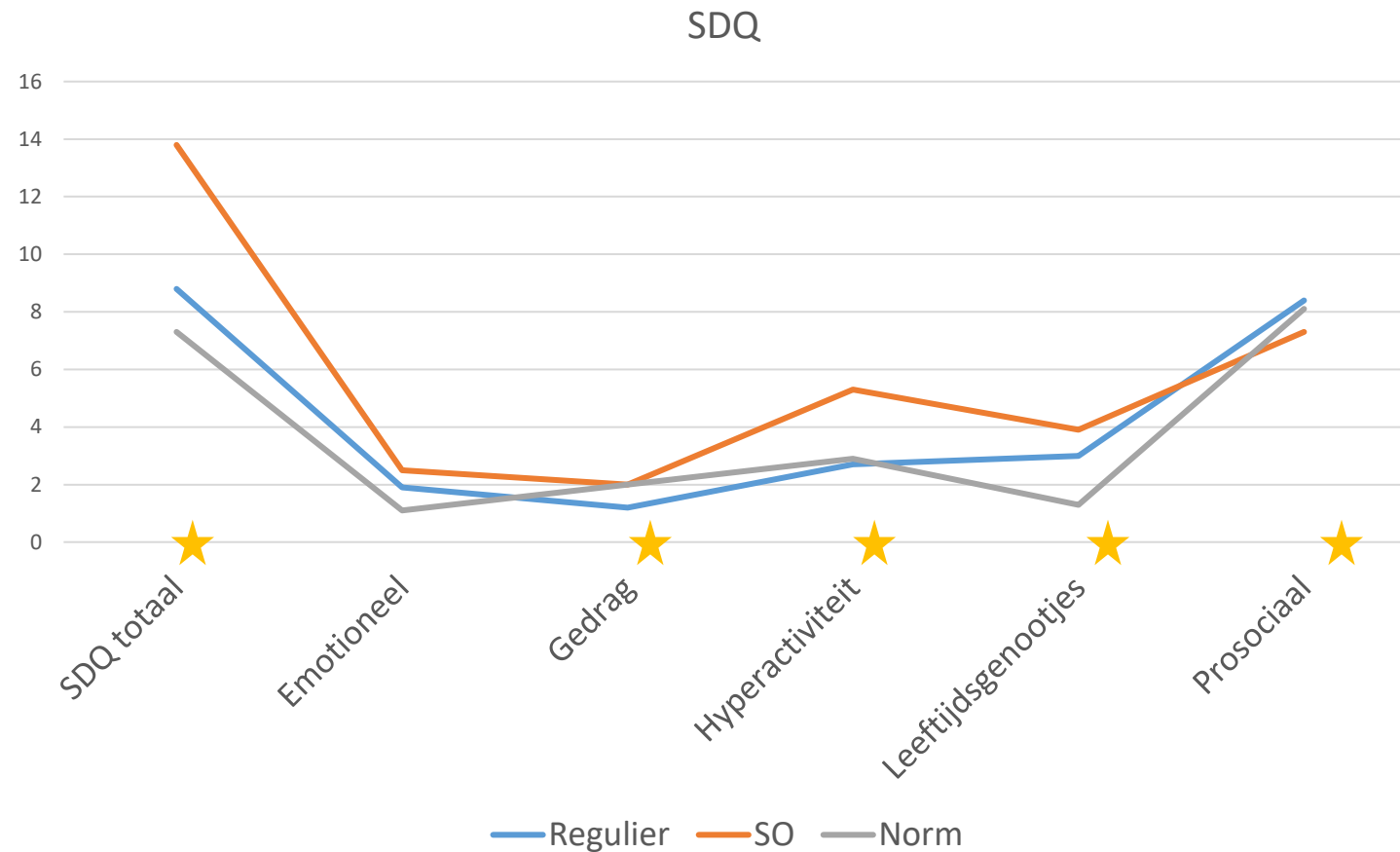
	Regulier onderwijs	Speciaal onderwijs
Taalbegrip	98	86
Woordbegrip	102	94
Zinsproductie	82	76
Woordproductie	95	79

Resultaten kwaliteit van leven

Resultaten sociaal-emotioneel functioneren

Taalvaardigheid en communicatieve participatie

Taalvaardigheid en communicatieve participatie

Zorgen over
taalontwikkeling

Ernst communicatie-
beperking

Zelfstandigheid in
communiceren

Lage scores op taalbegrip, zinsproductie en woordproductie:

- meer zorgen bij ouders
- ernst communicatiebeperking hoger ingeschat

Ouders
Broertjes/zusjes
Andere kinderen
Bekende volwassenen

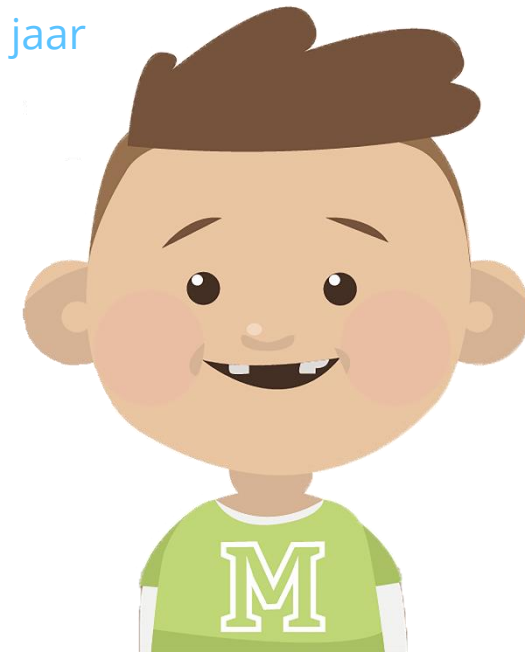
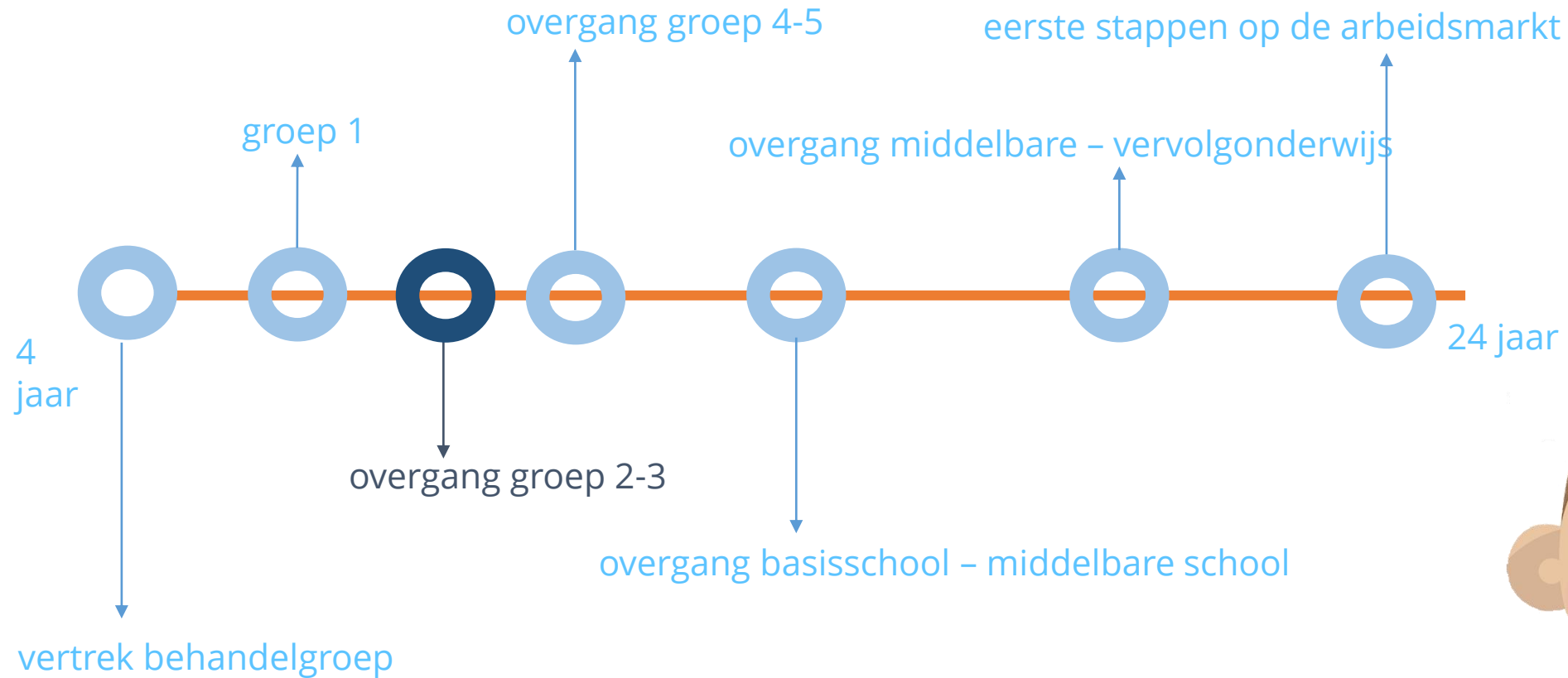
Samenvattend

De eerste bevindingen:

1. De meeste peuters met TOS stromen uit naar cluster-2 onderwijs of naar regulier onderwijs met een arrangement.
2. Op het gebied van sociaal-emotioneel functioneren scoren kinderen op SO slechter dan kinderen op RO, maar de scores vallen **niet** in verhoogd gebied.
3. Op het gebied van communicatieve participatie zijn er bij ouders van kinderen op SO meer zorgen over de ernst van de communicatiebeperking. Ook geven zij aan dat hun kinderen minder goed zelfstandig kunnen communiceren met verschillende personen.

Het tweede meetmoment (1)

Het tweede meetmoment (2)

Hoofdvraag: Hoe ontwikkelen kinderen met TOS zich in de kleuterperiode en in groep 3?

Onderzoeksdomeinen:

1. Sociaal-emotioneel functioneren
2. Communicatieve participatie
3. Verstaanbaarheid
4. Schoolse vaardigheden

Een blik vooruit

Meetmoment	Wat?	Ideeën?
Overgang van groep 4 naar groep 5	<ul style="list-style-type: none"> - Pragmatiek - Executieve Functies (EF) - Grammatica - Kwaliteit van Leven	Wat zien jullie in de praktijk?
Overgang basisschool – middelbare school	<ul style="list-style-type: none"> - Welbevinden - Type onderwijs - Sociaal-emotioneel welbevinden	Wat zouden jullie graag willen weten?
Overgang middelbare school naar het vervolgonderwijs	<ul style="list-style-type: none"> - Welbevinden - Empowerment - Type onderwijs	Welke domeinen zou je willen toevoegen?
Eerste stappen op de arbeidsmarkt (24-25 jaar)	<ul style="list-style-type: none"> - Werk - Wonen	

Een blik vooruit

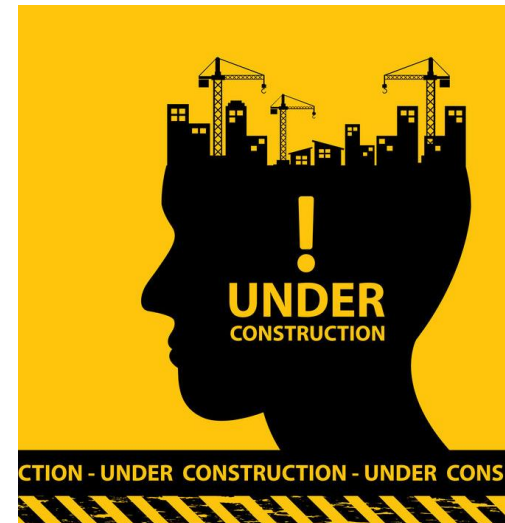
Ouderbetrokkenheid speelt cruciale rol

- Non-responsen
- Nieuwsbrieven & onderzoeksupdates
- Facebookpagina
- Kleurwedstrijd
- Huisbezoek
- Doelgroepdag

Ideeën?

Stand van zaken

- Eerste traject (meetmoment) is afgerond, eerste resultaten zijn bekend
- Tweede traject is gestart
- 381 kinderen aangemeld
- Volgende trajecten worden ingevuld

Kennis is volop in ontwikkeling!

Vragen?

www.projecttaalinzicht.nl